

Pod hanáckým žudrem

www.prikazy.cz

Ročník XXI.

Občasník pro Příkazy a Hynkov

číslo 3.

Květen - červen 2020

Vážení spoluobčané,

koho z nás by ještě v únoru napadlo, že o měsíc později bude celý svět paralyzován mikroskopickým organismem, neviditelným virem? Vlastně nás zasáhl jakýsi biologický blackout. Jinak se tento výraz používá pro výpadek v dodávce elektrické energie, o kterém se léta jen mluvilo a říkali jsme si, že se jedná o nějaké sci-fi. Lokální výpadky v dodávce elektřiny, na které je naše společnost velmi závislá, jsme zažili všichni. Ovšem se situací, která se promítne do života obyvatel celé planety asi nikdo nepočítal.

Světová zdravotnická organizace označila nastalou situaci jako pandemii. Co o ní říká Wikipedie?: „**Pandemie je epidemie velkého rozsahu zasahující do více kontinentů.** Jedná se tedy o výskyt onemocnění s vysokou incidencí na velkém území (kontinenty) za určité časové období. Opakují se však pandemie chřipky A, zejména po závažnější antigenní změně chřipkového viru (španělská chřipka aj.). Rovněž šíření SARS zvládnuté za značné náklady bylo vážnou hrozbou. Pandemii představuje i od prosince 2019 probíhající epidemie koronaviru SARS-CoV-2 (onemocnění COVID-19). Za pandemii ji Světová zdravotnická organizace prohlásila 11. března 2020.“

Reakce vlád jednotlivých států, včetně té naší, přišla záhy poté. Skoro všude byl omezen pohyb osob, uzavřeny školy, úřady, podniky, živnosti, restaurace....., což vedlo k paralyzování životních a pracovních procesů, které nám dříve připadaly naprosto samozřejmé. Uběhl měsíc a podle toho, jak se tato nemoc šíří či jaké napáchala škody lze říci, že to byla opatření potřebná. Ovšem dnes

se postupy jednotlivých zemí světa a pohledy odborníků na vzniklou situaci různí. Politici do toho vnášejí svoje názory a zájmy, a laik, aby se v tom teprve vyznal. Faktem zůstává, že před viry a bakteriemi, které dokážou být prospěšné, ale také způsobují různé nemoci, se neschováme ani neutečeme a ony nikam nezmizí. Budeme se s nimi muset naučit žít. Odpůrci postupného promořování dnes říkají, že tento stav je nakonec nutný, a proto je potřeba provádět testy, abychom zjistili, kolik z nás je touto nemocí nakaženo a kolik z nás ji už prodělalo. O kvalitě a přesnosti prováděných testů toho bylo v různých médiích řečeno hodně. Nějak mně uniká význam tohoto postupu, když jednou vyléčení lidé se mohou znovu nakazit, byť by měli mít v těle protilátky, které by jim měly pomoci zvládnout průběh tohoto onemocnění lépe. Výsledkem bude jistě zajímavá statistika, které nakonec nebudeme třeba úplně rozumět, ale to vlastně nevadí. Na škole nám pan docent přes statistiku říkal, že úkolem tohoto vědního oboru je udělat ze sumy značně rozdílných údajů a čísel údaje a čísla obecná. Až dnes mně došlo, že tak nějak by to mohlo být! Ovšem, co když je to zase jinak? A do toho vystoupí pan senátor Jan Žaloudík, lékař a bývalý ředitel Masarykova onkologického ústavu a řekne, že svět se zbláznil, Česká televize se zbláznila neboť v naší republice nikdo na koronavirus nezemřel a ti, co jsou uváděni ve statistikách, zemřeli na úplně jiné nemoci, byť byli tímto virem také nakaženi. Tak si říkám, že je dobře, když nám asi před měsícem doma zkolabovala televize. Stalo se to v neděli večer. Byli jsme v ložnici, když se z obývací

ozvala velká rána a následně jsme ucítili zápach po spálené umělé hmotě. Asi to byl zásah shůry, abychom z toho, co se na nás hrnulo z televizní obrazovky, nezblbnuli. Zatím jsme novou nekoupili. Vyčkáme na dobu, až se bude vysílat i něco jiného, než jenom zprávy o koronaviru.

Dnes 21. 04. 2020 jsem viděl, jak začíná kvést pole řepky olejné. Není to trochu brzo? Jako by nám příroda říkala, že není něco v pořádku. Když se podívám na předpověď počasí, podle které žádné vydatnější srážky v brzké době nehrozí, mám dojem, že brzo budeme mít ještě větší problém, než koronavirus SARS-CoV-2. Kéž bych se v této věci mýlil!

Chod kanceláře obecního úřadu musel být kvůli nařízení vlády v minulých týdnech omezen. Přesto byly průběžně vyřizovány všechny žádosti, tiskopisy, účetní a správní agenda, na úřední desku byla dávána oznámení v souvislosti s nemocí COVID - 19, včetně hlášení těchto zpráv v místním rozhlasu, probíhalo ověřování podpisů. Všichni obecní zaměstnanci pracovali a pracují po celou dobu omezení pohybu, bez nějakého vymlouvání či obav z nákazy. A bylo to potřeba, neboť dva z nich jsou dlouhodobě na pracovní neschopnosti. Možná Vám to už dnes přijde jako naprostá samozřejmost, ale kontejnery na bioodpad se musí vyvézt, odpadkové koše vysypat, nepořádek u hnízd pro separovaný odpad uklidit, popadané stromy odstranit, hřiště na Hynkově dosypat kačírky a zatravnit, stromy ořezat a uklidit větve, pískoviště v mateřské škole opravit a vyměnit písek, na Záložně provést nějaké opravy, dále bylo potřeba vyklidit klempířský přístřešek pro nového nájemce a spousta dalšího. Mezitím ještě obecní zaměstnanci provedli postřik komářích larev v lužním lese okolo Hynkova a také v Sečích. Chtěl bych jim touto cestou poděkovat a vyslovit veřejnou pochvalu za skvělou práci v době pandemie.

Dne 16. 03. 2020 byla vyhlášena karanténa v Litovli, Uničově a okolních obcích. Uzavřena byla také kuchyně zemědělského družstva v Unčovicích, odkud mnoho seniorů odebírá obědy. Téměř obratem po oznámení zprávy, že obědy z Unčovic do Příkaz a Hynkova ten den nedorazí, byla s paní ředitelkou naší školy domluvena spolupráce se školní kuchyní a ještě ten den byl rozvezen teplý oběd uvařený ve školní kuchyni i těmto strávnickům. Ukázka skvělé spolupráce a snahy vyhovět, když je to potřeba. Obědy odtud byly dodávány po celou dobu karantény Unčovic. Veliké poděkování si zaslouží paní ředitelka Mgr. Milada Podolská, děvčata ze školní kuchyně Renata Mikotová a Jarmila Hřivnová, Anička Dragounová, která s úsměvem, jež doširoka rozdává kudy chodí, rozvezla obědy po Příkazích a také Luboš Kadlec, který po celou dobu karantény zavážel obědy do Hynkova. Také s úsměvem ☺. Seniorům byla rovněž nabízena možnost závozu nákupu, ale nikdo této nabídky nevyužil.

Ani obecní rada nepřerušila svoji činnost a scházela se dál. Krom běžné agendy bylo potřeba rozhodnout o podání dvou žádostí o dotace, které navrhla podat paní

ředitelka školy. Ta první se týká nové počítačové učebny, ta druhá vybavení sborovny. Původně měly být obě žádosti podány do konce března, nakonec byl termín posunut do konce dubna. Dále bych se zmínil o podání žádosti o dotaci na výsadbu ovocných stromů okolo Cholinky, v úseku za hospůdkou Na Rybníčku. Obecní rada rozhodla o prodloužení smlouvy se současným dodavatelem zemního plynu až do roku 2022, a to za ještě lepších podmínek než tomu bylo dosud. Snad bych ještě zmínil to, že rada rovněž rozhodla o odpuštění nájemného po dobu 3 měsíců všem podnikatelským subjektům, které mají pronajatý obecní majetek a kvůli vyhlášeným opatřením nemohou provozovat svoji činnost.

Rovněž jsme jednali o nákupu roušek či dezinfekčních prostředků pro občany. Vzhledem k tomu, že o roušky projeví zájem pouze 2 občané a o dezinfekci pouze jeden občan, rada obce rozhodla nenakupovat tyto prostředky ve velkém a raději pošetřit obecní finanční prostředky na jiné účely, neboť lze očekávat propad v přepokládaných daňových příjmech. Je potřeba pochválit všechny, kteří si roušky ušili, opatřili či použili šály a šátky, a ještě tyto pomůcky ušili pro druhé a rozdávali ve svém okolí. Od krizového štábu jsme obdrželi asi 25 l dezinfekčních prostředků, ve třech vlnách. Použili jsme je na dezinfekci pošty, obecního úřadu, rozdali do prodejny potravin v Příkazích a na Hynkově. Na chodbě obecního úřadu byl instalován dávkovač s dezinfekcí pro všechny kolemjdoucí.

Na Hynkově konečně začala výstavba nové kanalizace. Příprava trvala několik let. Teď už snad nic nebude bránit tomu, aby byla tato stavba zdárně uskutečněna. Firma MODOS, jež se stala vítězem výběrového řízení se pustila s vervou do díla. Stavební dozor Ing. Vladimír Blaho kontroluje kvalitu prováděných prací; kontrolní výbor se schází každý týden a operativně posunuje vzniklé problémy kupředu. Ještě zbývá schválit úvěr na profinancování této stavby v zastupitelstvu, což se stane, jakmile to situace dovolí.

Dobrá zpráva nakonec. Do třetice to vyšlo! Již potřetí jsme žádali o dotaci na cyklostezky. Před pár dny jsme obdrželi zprávu, že naše žádost o postavení cyklostezky směrem na Senici a Skrbeň byla podpořena. Rozpočet je 10 mil, dotace 85%. Přesný rozpočet bude znám po výběrovém řízení, které vypíšeme co nejdříve.

Závěrem bych chtěl poděkovat zaměstnancům našich obchodů se smíšeným zbožím, pošty, lékařům a mnohým dalším, že i přes ztížené podmínky dokázali zabezpečit chod svých provozoven a umožnili nám vcelku bezproblémově prožít toto neradostné období. Brzo bude líp. Hlavně si zachovat chladnou hlavu a zdravý úsudek. Přeju spoustu zdraví a rozvahy v tomto zvláštním jarním období.

starosta

Život školy v době mimořádného opatření

Kdo si myslí, že škola od 11. března 2020 nefunguje, nežije, spí,... Je na velkém omylu. Je v ní nepřírozené ticho a klid. Ale výuka nadále probíhá. Jinak, on-line, vzdáleně,... ale intenzivně. Základní „kostra“ domácího vzdělávání byla pedagogy vytvořena společně. Svou vlastní cestu si vývojem času již každá třída našla sama. A jaká ta cesta je?

Slohové cvičení

Mojí milí žáci,
Doufám, že se máte fajn.
Přeji vám krásné jarní dny,
moc se těším se na vaše přáníčka.

Vaše paní učitelka
Milada

□□□□□□ III

Školní jídelna

Neutíchl ani život školní jídelny. Strávníků v podobě dětí, žáků, pedagogů sice ubylo. Jídelna ale i nadále zajišťuje obědy pro „cizí“ strávníky převážně z řad místních seniorů. V době uzavření Uničovska a Litovelska dokázala navíc zajistit obědy pro dalších 40 strávníků uzavřeného Zemědělského družstva Unčovice. Pevně věříme, že jim u nás chutnalo.

Školní družina

I školní družina zůstala po dobu zavření škol mimo provoz. A tak nám nezbylo nic jiného, než pracovat bez vás, milé děti. Připravujeme ale spoustu nových a krásných nápadů na vyrábění. Stříháme šablony, zkoušíme tvořit výrobky z tradičních i netradičních materiálů. Uklízíme skříně s výtvarným materiálem, rovnáme hry, hledáme chybějící součástky nebo nacházíme staronové kousky lega ☺.

Ale hlavně už se moc těšíme, až se tu společně všichni setkáme a budeme se moci pustit do vyrábění, hraní her nebo sportovních aktivit.

Kateřina Hrubá, Iva Hymrová

Poděkování a pochvala za domácí výuku žákům 4. ročníku

Poctivě přistupujete k plnění
zadaných úkolů v domácím prostředí...

Jste šikovní, pracovití,
přemýšliví, prostě nej..

Jste nesmírně samostatní,
dokážete pracovat i bez přítomnosti
spolužáků a paní učitelky.
Doma máte skvělé rodiče, kteří
vám ochotně pomáhají.

Chybí mi váš stálý úsměv,
povídání o vašich zážitcích
a přáních, práce ve skupinách...

Těším se na vás, na společné
setkání v naší třídě...

JD

Prvňáci –

„Z improvizovaného nahrávacího studia“

Uzavření škol 11.3.2020 nás postavilo do nové role. Všichni žáci i učitelé zůstali doma a bylo potřeba zajistit výuku. Nebylo zřejmé, na jak dlouhou dobu to bude, tak jsme dětem zasílali úkoly emaily. Brzy jsme zjistili, že nás čeká delší období domácí výuky a že nám chybí vzájemný kontakt s dětmi. Děti posílaly SMS vzkazy, fotky a videa z domácí výuky, jak čtou a jak se těší do školy: „Ve škole je učení kratší, jsou delší a lepší přestávky, chybí nám kamarádi a paní učitelky....“

Zvláště prvňáci, kteří se postupně učí nová písmenka, jsou zvyklí na určitý postup. Napadlo mě, každý pátek jim zatelefonovat, zeptat se, jak se jim učení daří a poslechnout si jak čtou. Děti mají radost a já také, že se slyšíme. Od rodičů jsem zjistila, že některým dětem se do učení nechce a neví, jak je přesvědčit. Přemýšlela jsem, jak je motivovat ke čtení, aby udržovaly správnou techniku čtení a postupovaly ve Slabikáři všichni souběžně. Tak vzniklo postupně nahrávací studio. Zpočátku jsem držela mobil v ruce, mířila na text a nahrávala čtení. Nebylo to ideální. Stačilo se doma zmínit a během chvilky byl zlepšovák na světě. Zručný domácí kutil, Jožka Mravenec, práce všeho druhu vytvořil ze svéráku, věšáku a lampy improvizované nahrávací studio (obchody byly zavřeny). Každý den nahrávám video čtení stránky ve Slabikáři a v matematice, příkládám křížovky nebo luštěnky, to děti baví a vypracovávají je jako první. Na konci videa zadávám hádanku. Odesílám přes Úschovnu a rodiče dětem pustí, kdy jim vyhovuje. Kolem 10. hodiny začnou cinkat SMS, kdo první uhádne hádanku, posílají videa, jak děti čtou nebo co se zrovna učí. Dokonce jak čtou s mým videem, to mě potěšilo nejvíc, že snad ulehčím práci rodičům.

Aby byli prvňáci v kontaktu jako třídní kolektiv, máme spolu na Whats App „Skupinu 1. ročník“, kde si vyměňujeme pozdravy z domácí výuky, z výuky o přírodě, výletů a hlavně přichází odpovědi na zadané hádanky. Každý den se těším na „cink“, kdo první přečetl video stránku a ví odpověď, někdo slovem anebo krásným obrázkem. Prvním třem posílám „medaile“, ostatní chválím. Jsem opravdu nadšená, jak s námi rodiče on-line komunikují, posílají vypracované úkoly a přidávají milé pozdravy a poděkování. Vzorně učí a snaží se být dobrými učiteli.

Třetáci jsou také super, dělají nám radost, mám od nich z prvouky o zvířatech a rostlinách spoustu zajímavých fotek. Obzvláště vydařené jsou jejich pokusy. Těším se brzy na viděnou ve škole.

Eva Zvěřová

Průhledné vejce. Pokus Štěpána Chlapíka.

Vejce vložte do sklenice s octem a nechejte ho tam několik hodin. Vyjměte ho a omyjte studenou vodou. Vejce podržte proti světlu. Tvrdá skořápka se působením octu rozpustila, takže je možné proti světlu rozpoznat vaječný žloutek a bílek.

Domácí výuka & Druháci

Domácí výuku vedu směrem k její důležitosti a snažím se být realistická. Dokončení úkolů může doma trvat z různých důvodů dvakrát déle než ve škole. Výuka je plánovaná na celý kalendářní týden.

Komunikace s rodiči probíhá emailem, telefonicky. Využívám nejen učebnice, pracovní sešity a listy, ale hledám a tvořím, sdílím multimediální materiály pro zvýšení zapamatování učení. Vytvářím didaktické pomůcky. Při plánování výuky, myslím na to, že děti ke svému učení mohou použít pouze to, co mají doma a v blízkém okolí, např. nafotit aspekty jara, domov, ... Prezence lze vystavit, vyhodnotit. Snažím se rozvíjet vzájemnou komunikaci s dětmi, čtenářskou gramotnost - psaním dopisů. Dlouhodobější projekty - vytváření lapbooků k zopakování učiva v Přírodovědě. Různé pokusy - např. množení rostlin (průběh pokusu zaznamenaly děti různými způsoby, dle jejich fantazie - videa, tabulky atd.).

Dětem pravidelně poskytuji pozitivní popisnou zpětnou vazbu na jejich splněnou a zaslouženou práci.

Vše výše uvedené, by nemohlo fungovat bez Vás - rodičů.

Děkuji za podporu, spolupráci a trpělivost.

Olga Petrovská

Domácí výuka u třetáků

S výukou u třetáků nám pomáhá kanál Youtube. Na ten je na začátku každého týdne nahráno video s výukou českého jazyka a matematiky. Kromě části výukové má každé video část s úkoly, ke kterým není potřeba monitor, klávesnice a myš, ale naopak papír, tužka, pastelky, pravítko či nůžky. Díky tomu již vznikly nádherné obrázky z přesmyček pohádkových bytostí, pohlednice se slohovým a matematickým úkolem, velikonoční kraslice, ... a zvládli jsme už napsat dva on-line diktáty. A oba dopadly skvěle ☺.

Zapojení žáků je opravdu obdivuhodné. Jsou zodpovědní, kreativní, pečliví. A podle zaslaných fotografií to vypadá, že je to i baví.

Milada Podolská

Jak vypadá výuka anglického jazyka v době pandemie???

Jako každý pedagog jsem i já začala přemýšlet, jak naučit děti co je potřeba s co nejmenším zatížením rodičů. Prvotní nápad využít online výuku přes SKYPE či jinou aplikaci jsem po zjištění, že některé děti nemají internet nebo počítač, který by byl nutný, zavrhl. Proto jsem se rozhodla posílat videa s výslovností přes youtube. Jelikož učím všechny ročníky ve škole, bylo nutné vyhledat různá videa pro jednotlivé třídy. Dnes to již není problém a dalo by se říct, že na všechny lekce jsou již nějaká videa s výslovností nahraná. Vybrala jsem videa, která považuji za kvalitně nahraná a zpracovaná, odpovídající výuce v jednotlivých třídách. Mou snahou je nezahltit rodiče dalším učivem, ale udržet děti v obraze.

Romana Zvěřová

Škola opravdu žije dál. Jinak, než jsme zvyklí. Jinak, než bychom si přáli.

Jinak proběhl v dubnu zápis dětí do 1. třídy. V době od 2.-16. května bude také jinak probíhat zápis dětí do mateřské školy. V současné době mapujeme „naši“ situaci, abychom mohli od 25. května alespoň částečně znovuootevřít dveře obou našich škol - mateřské i základní.

Je toho „jinak“ opravdu hodně a je neuvěřitelné, jak jsme se s tím všichni dokázali poprat. Je třeba poděkovat všem zaměstnancům za to, že našli způsob, aby to šlo, aby to fungovalo. Všem žákům za to s jakou chutí se pustili do on-line výuky a jde jim to opravdu skvěle. A v neposlední řadě všem rodičům za podporu svých dětí, našich žáků, za pomoc, kterou jim poskytují, za čas, který jim věnují.

Děkuji!

Milada Podolská, ředitelka školy

Zprávy z Rady

Vážení čtenáři, ve sloupku VÍTE ŽE, Vás chceme informovat o zajímavých věcech projednávaných Radou obce, která se pravidelně schází každých čtrnáct dní. Vybrali jsme pro Vás ty nejzajímavější:

Rada obce schválila:

- cenovou nabídku Ing. Pavly Bártové, Zahradní ateliér ZACHR, na návrh zeleně podél nové silnice od nádraží po Sochu Svobody, ve výši 12.000,- Kč.
- darovací smlouvu od ZD Unčovice pro obec Příkazy ve výši 6.000,- Kč na Ples seniorů v Příkazích.
- cenovou nabídku Ing. arch. Ivety Trtílkové, Olomouc na vypracování projektové dokumentace skutečného provedení stavby – 2. nadzemní podlaží Záloženského domu, včetně zajištění závazného stanoviska HZS, ve výši 38.381,- Kč včetně DPH.
- žádost ZŠ a MŠ Příkazy, p.o. o převedení zlepšeného hospodářského výsledku za rok 2019 ve výši 128.555,47 Kč do rezervního fondu a zároveň převedení částky 230.000,- Kč z rezervního fondu do fondu investic.
- nabídku Otakara Hlaváče, Grygov na zajištění administrace podlimitní veřejné zakázky na stavební práce „Sociální byty Příkazy“ č.p. 20 v celkové ceně 39.900,- Kč
- žádost pana Filipa Dancziho, Olomouc ze dne 28.02.2020 o ukončení pronájmu nebytových prostor - restaurace v Záloženském domě k 30.04.2020 a schválila vyvěšení nového záměru na pronájem restaurace a přilehlých prostor v Záloženském domě.
- cenu za provádění výkopových prací pro občany obecním minirypadlem DOOSAN za cenu 500,- Kč/hod. bez DPH.
- cenovou nabídku společnosti Presbeton Nova s.r.o., Olomouc na zakoupení 380 m² dlažby Holland 20x20 cm, rumplované za cenu 109.725,46 Kč bez DPH. Tato dlažba se už nebude vyrábět.
- cenovou nabídku společnosti BM asistent s. r. o.,

Olomouc. na přípravu a provedení veřejné zakázky Biocentrum Příkazy (3 ha za dálnicí) za cenu 36.300,- Kč vč. DPH

● smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene mezi Obcí Příkazy a ČEZ Distribuce, a.s. na pozemku parc.č. 1171/16 v k.ú. Příkazy. Jednorázová náhrada činí 18.400,-Kč bez DPH

● nabídku společnosti ROOT IT s.r.o., Litovel na server na Obecní úřad Příkazy za cenu 63.930,35 Kč

● smlouvu o zřízení věcného břemene se spol. ČEZ - Distribuce, a.s., která se týká uložení NN kabelů při stavbě „Příkazy směr sladovna, nádraží - kNN“ za cenu 34.950,- Kč bez DPH

● převod pravomocí rady obce na starostu obce po dobu omezení pohybu osob v souvislosti s epidemií viru COVID - 19, z důvodu, aby nedocházelo k setkávání více osob pohromadě.

● odpuštění nájemného v restauraci Záložna za měsíc březen a duben 2020, vzhledem k nutnosti uzavření restaurace v souvislosti s epidemií COVID - 19.

● žádost Unie Roska Olomouc o poskytnutí individuální dotace z rozpočtu obce Příkazy na rok 2020 ve výši 10.000,- Kč.

● Rada obce neschválila nabídku na pronájem restaurace Záloženského domu, viz. záměr, a schválila vyvěšení nového záměru pronajmout restauraci Záloženského domu. Nabídky na pronájem budou přijímány v kanceláři OÚ Příkazy do 15 hodin dne 15.6.2020.

● odpuštění nájemného za pronájem nebytových prostor nájemcům (živnostníci, lékaři, rehabilitace, podnikatelé), kteří v souvislosti s opatřeními proti epidemií COVID 19 nemohou provozovat svoji činnost a živnost, a to za měsíce 03, 04, 05/ 2020.

● záměr obce Příkazy pronajmout nemovitý majetek obce Příkazy: Pronájem nebytových prostor sloužících k podnikání za účelem provozu prodejny potravin, drogistického a průmyslového zboží v k.ú. Hynkov, č.p. 120, pozemek parc. č. 144/2.

Zastupitelstvo obce dne 5.3.2020 schválilo:

● Zastupitelstvo obce Příkazy revokuje usnesení č. 5/9 ze dne 10.2.2020 (na minulém zasedání ZO byl schválen výsledek výběrového řízení na kanalizaci na Hynkově, s nejnižší nabídkovou cenou byla vybrána nabídka firmy JR StaKR z Bruntálu. Tato společnost od nabídky odstoupila a nepodepsala smlouvu o dílo, proto byla schválena nabídka 2.v pořadí, a to firmy MODOS z Olomouce).

● Zastupitelstvo obce Příkazy schvaluje výsledek výběrového řízení na veřejnou zakázku: „Stavební úpravy stávající kanalizace v obci Příkazy místní část Hynkov a doplnění kanalizace v obci Příkazy, místní část Hynkov“. Byla vybrána druhá nejnižší nabídka s pořadovým číslem 5: MODOS spol. s r.o., Olomouc, s cenou ve výši 11.167.167,99 Kč bez DPH.

● Zastupitelstvo obce Příkazy souhlasí se vznikem

pracovněprávního vztahu mezi Obcí Příkazy a členem zastupitelstva Jiřím Vacou. Jedná se o Dohodu o provedení práce na IT služby uzavřenou na dobu určitou od 9.3.2020 do 31.12.2020.

● Zastupitelstvo obce Příkazy schvaluje bezúplatné převody pozemku parc. č. 1046/4 ost. pl. o výměře 43 m², dle geometrického plánu č. 823 - 157/2019 ze dne 26. 9. 2019, pozemek parc. č. 1046/6 ost. pl. o výměře 43 m² v k. ú. a obci Příkazy z vlastnictví obce Příkazy do vlastnictví Olomouckého kraje, do hospodaření Správy silnic Olomouckého kraje, příspěvkové organizace, a dále pozemků parc. č. 1168/3 ost. pl. o celk. výměře 3 876 m², dle geometrického plánu č. 823 - 157/2019 ze dne 26. 9. 2019, pozemek parc. č. 1168/4 ost. pl. o výměře 2 629 m², parc. č. 1168/5 ost. pl. o výměře 519 m², parc. č. 1168/6 ost. pl. o výměře 250 m², parc. č. 1168/7 ost. pl. o výměře 223 m², parc. č. 1168/8 ost. pl. o výměře 88 m², parc. č. 1168/9 ost. pl. o výměře 129 m² a parc. č. 1168/10 ost. pl. o výměře 38 m², vše v k. ú. a obci Příkazy, vše z vlastnictví Olomouckého kraje, z hospodaření Správy silnic Olomouckého kraje, příspěvkové organizace, do vlastnictví obce Příkazy v souvislosti s realizací stavby „Silnice II/03549 Příkazy-průtah“.

Josef Škrabal

Čeština je prostě úžasná. Pozor! POETICKÝ PŘÍBĚH.

Příroda poslala populaci pořádný políček: Pandemii! Prťavá praštěná potvůrka poletuje prostředím, plíživě plošně postupuje po povrchu planety...

Pichlavá potvora pekelně prudí populaci, proniká přes pusy, pak průduškami, plícemi... přeskakuje přes pána, paní, politika, pekaře, popeláře.

Pokašláváme, posmrkáváme, prskáme, poleháváme.

Při procházkách potkáváme plátnem překryté pusy přátel... poznáváme se?

Prázdné putyky, pohostinství, posmutnělé plovárny, propocenců prosté posilovny; policajti pozorují postavy plížící se po parcích, pakliže poruší pravidlo, policista píská.

Politici pořád plácají přes pokrývky pusy...

Přeplněné postele, přidušení pacienti, připojené plicní podpory, přetažený personál prvního palebného pole, přepracované pečovatelky, pozůstalí...

Ptáme se: PROČ?

Poněvadž pěstujeme pokrytectví, pohrdáme právem, pravidly, pochlebujeme přemocným, pochybně podnikáme, pokoutně podvádíme, propadáme pokušení, podlézáme, politikaříme, pletichaříme, promíjíme podrazy...?

Poněvadž přehlízíme potřebné, pošlapáváme přátelství, podráždíme přátele, ponižujeme partnery, popichujeme plaché, přestáváme promíjet, plácáme plané pomluvy...?

Poněvadž pošlapáváme přírodu, plýtváme penězi, potravinami, přejídáme se?

Poněvadž pokrok postupuje příliš překotně, příliš pracujeme, pořád pospícháme...?

Ptáme se: PROČ? Prostě PROTOŽE!!!...

Pocity padají podél pochmurné propasti...

Převálcuje prťavá potvora populaci? Prdlajs! Prohrajeme, padneme? Prdlajs! Přestaňme plakat!

Potvoru přibrzdíme, přiškrtíme, porazíme, poničíme připravenými protilátkami; pandemií přečkáme, pohromy překonáme, pakliže pokorně poklekne před pomocníky prvního „palebného pole“, poděkujeme...

Přestaňme plakat, pochlapme se! Popřejme si pohodu, posilněme psychiku, pěstujme pokoru, přestaňme pomlouvat, podvádět, podpořme se, pomáhejme si, povzbudme se, poplácejme se po prsou, posilujme přátelství.

Položme počítače, pojďme si povídat, pohrát si, prozpěvovat, pocvičit, provětrat pejska, pokochejme se přírodou, přivoníme podbělu...

Pohláďme partnera po pleši, partnerce polibme pusy, přítelkyni poplácej po pozadíčku, popijme pívko, panáka, poděkujeme pohostinným...

Poděkujeme příkazským pracovním připravujícím pokrmu a pracovníkům přepravujícím potravu potřebným. Pozastavme překotné plahočení, pracujme pomaleji, prodýchejme paniku...

Projděme si pokoje, přemístěme poličky, posuňme postele, porovnejme polštáře, přerovnejme prádlo, přešetřeme podlahu: práce, pořádek, pomohou překonat paniku. Plicní potvůrka prvně potrápí; Pakliže přeskládáme priority, pandemie pomine, přijde proměna, procitnutí, poučení, paprsky prozáří posmutnělý prostor.

Přeji poklidné přežívání, pocit pohody, později pak potkávání, podávání pravice, polibky přátel.

Připijme pohárkem perlivé Pálavy, pošleme polibek přes plátno... ☺

Seniorklub oznamuje

Seniorklub Příkazy přerušil z důvodu mimořádných zdravotních opatření svoji činnost. Od poloviny měsíce března se již nescházíme na pravidelných středečních schůzkách. Odpadly nám tím některé zajímavé besedy, jako například cestování s panem Václavem Arnošem po Indii nebo s panem Dušanem Večeřou po Itálii. I když se v naší republice některé zákazy zmírňují a některá omezení se postupně podle vydaného harmonogramu ruší, rozhodli jsme se i o zrušení velkého letního zájezdu, který měl být ve středu 10. června. V tomto termínu mohou být zámky i restaurace s určitým omezením zpřístupněny, přesto nechceme riskovat možnost přenosu nákazy do naší obce. Doufám, že to všichni zájemci o výlet, a nebylo jich málo, pochopí. Snad se situace do podzimních měsíců ještě dále zklidní a budeme se moci opět pravidelně scházet.

Přeji všem seniorům především zdraví a pohodu. Téměř všichni máme u svých domů zahrádky, a tak můžeme využívat nadcházejících pěkných dnů, ale kdyby sem tam zapršelo, určitě bychom to uvítali. Tak snad v závěru září nebo v říjnu se opět společně uvidíme.

Jaromír Tomanec

PŘÍKLAD PŘÍKAZ

(pokračování z minulého čísla)

Družstevní myšlenka v Příkazích se uskutečnila také v chovu dobytka. Vedoucí činitelé Příkaz již od let šedesátých podporovali zušlechťování chovu (1870 - Společnost pro vydržování kance), a tak „*Družstvo pro chov dobytka hovězího a vepřového*“, založené r. 1895, našlo k svému vytvoření připravenou půdu.

Při příležitosti výletu rolnictva z království a částečně i ze Slezska na Hanou v roce 1899 byly navštíveny i Příkazy a místní Družstvo pro chov dobytka uspořádalo dobrovolnou přehlídku příkazského chovu plemenného dobytka, kterou hosté hodnotili velmi vysoko. Tato improvizovaná přehlídka dobytka se stala podkladem pozdějších proslulých příkazských výstav, které pořádalo místní Družstvo pro chov dobytka s obcí každoročně, v prvních letech pro úzký obvod Příkaz, pak šířeji, až se vyvinuly z prvních počátků výstavy oficiálně uznané a subvencované zemědělskou radou, obesílané chovateli dobytka i ze vzdálených okresů. Jméno Příkaz těmito výstavami velmi získalo a výstavy dobytka, doplněné výstavou drůbeže, hospodářských strojů a náradí se staly vyhledávaným trhem a místem mnoha hostů a exkursí z Čech, Moravy, Slezska, Slovenska i zahraničí. Při těchto akcích bylo samozřejmě družstvo podporováno záložnou. Práce Družstva pro chov dobytka byla prohloubena v roce 1910 utvořením Spolku pro kontrolu užitkovosti hospodářských zvířat. Družstvo existovalo až do r. 1951, kdy bylo likvidováno a jeho inventář předal MNV příkazskému JZD.

Družstevní mlékárna v Příkazích, založená v roce 1896, byla první v olomouckém okrese vůbec, osmá na Moravě. Dokonalejší výrobou zlepšila jakost zboží a usnadnila zpeněžení mléka. Nápadný je u mlékárny malý počet členstva (v roce 1930 jen 40 členů). V roce 1927 byla rekonstruována a zpracovala 365.319 litrů mléka. Pro zlepšení odbytu zřídily mlékárny v Příkazích, Vojnicích a Přivocích v r. 1929 v Olomouci společnou prodejnu mléka a mléčných výrobků pod názvem „Hanácké mlékárny“ a několik vedlejších prodejen v různých částech města.

Z podnětu Hospodářské jednoty olomoucké, jejíž dva členové byli vysláni na studijní cestu do družstevních pekáren v Čechách, byl na valné hromadě mlékárenského družstva v Příkazích v únoru 1911 zvolen přípravný výbor pro zřízení družstevní pekárny.

A tak v březnu 1912 na ustavující valné hromadě byla založena **Družstevní pekárna v Příkazích**, první tohoto druhu na Moravě. Přihlásilo se 73 členů se 176 podílů.

Za rok byla pekárna postavena a 1. března 1913 začala pracovat.

Na základě získaných zkušeností byla zřízena pekárna menších rozměrů (přízemí - skladiště mouky, pracovní peci, chladárna chleba, skladiště chleba, místnost na

vydávání chleba a jiných potřeb, místnosti na šrotování, tlačení a trierování obilí; v prvním poschodí - byty pro personál, kancelář, skladiště obilí).

Jakým způsobem se v družstvu pracovalo?

Členové dodávali do pekárny žito, a to na jeden podíl, který byl 50 K, ročně maximální 500 kg. Dodávané žito bylo roztrřidováno podle jakosti a členové obdrželi na ně větší zálohu. Teprve po ukončení roku podle průměrné ceny na burse se členům doplácelo. Naproti tomu chléb, odebíraný členy během roku, se platil hotově. Poněvadž družstvo nemělo vlastní mlýn, byla uzavřena smlouva s družstevním mlýnem v Horce, na kterém byli Příkazští značnými podílíky. Chléb odebírali členové rovněž v poměru 500 kg na jeden podíl. Velkou výhodou pro členy bylo šrotování a mačkání obilí v pekárně, i to, že družstvo mělo pro členy stále na skladě krmiva apod.

Družstvo hned po založení dobře prosperovalo, okruh členů se rozšířil i na sousední obce. V roce 1930 mělo 244 členů s 511 podílů.

Uvedený přehled družstevního podnikání v Příkazích ukazuje na brzký a poměrně široký rozvoj družstevnictví. I když účast kapitálu záložny nám materiály dozorčí rady všude nedokazují, je možno oprávněně tvrdit, že záložna byla základem tohoto rozvoje, jak na to konečně ukazuje i výše uvedené personální spojení představitelů záložny a ostatních příkazských družstev.

Kromě uvedených se to týká i mlátičoho družstva (první 1872, druhé 1878), které se rovněž neobešlo bez půjček záložny, a vodního družstva pro meliorační obvod Příkazy, Unčovice, Náklo, Skrbeň, Březová, Lhota a velkostatek Olomouc, které se vytvořilo roku 1898 za účelem odvodnění půdy (celkem bylo odvodněno 1279 ha půdy) a konkrétně v Příkazích i za účelem scelení pozemků (provedeno později v roce 1905). V protokole dozorčí rady záložny máme záznam o tom, že i tomuto družstvu byl poskytnut jistý úvěr pro provádění scelovacích prací. Pokud jde o úlohu záložny v rozvoji příkazského družstevnictví, můžeme souhlasit s duchem, jímž je neseno jeho hodnocení významu kapitalistického družstevnictví - který říká: „Budovatelé těchto rolnických podniků budovali napřed záložny, které jim byly oporou v těžkých začátcích a převzaly - zejména záložna příkazská - značný díl akcí nových závodů, pro něž nebylo ještě dosti důvěry a pochopení. Prozíravě zřízené i vedené podniky tyto připravily půdu pro družstevní myšlenku, takže hospodářský život se i nadále slibně družstevně vyvíjel. V tom tkví právě význam Příkaz pro okolí a jejich tradice“.

Do první republiky již vstupují Příkazy jako vysoce vyvinutá obec. Do Příkaz byly zvány četné návštěvy domácích, i zahraničních. Z Pamětní knihy obce Příkaz lze zjistit, že v letech 1922-1938 navštívilo Příkazy 19 domácích a 17 zahraničních výprav (mezi nimi např. dáňští studenti zemědělství, záhřebská obchodní akademie, litevští učitelé, polská delegace, delegace švýcarská, lotyšská, malodohodových zemí, bulharská delegace mezinárodního

zemědělského kongresu v Praze z roku 1931, dokonce i delegace sovětských spisovatelů a novinářů v roce 1935 atd.), nečítaje v to celou řadu jednotlivců: bulharský poslanec, litevský ministr zemědělství, japonský ministr zemědělství a lesnictví a další lidé z Evropy, Ameriky i Afriky (USA, Jugoslávie, Francie, Bulharska, Jihoafrické unie, Polsko, Německo, Rumunsko, Itálie, Dánsko, Anglie, Lucembursko).“

J. Škrabal

19. PLES SENIORKLUBU PŘÍKAZY

V sobotu 15. února tohoto roku opět ožil hotel Záloužna v Příkazích. Konal se zde již podevatenácté tradiční ples seniorů. Krátce po třinácté hodině se začali scházet první hosté a na začátku plesu ve 14 hodin byl velký sál zcela zaplněn. Přivítali jsme spoustu našich přátel z okolních seniorských klubů a samozřejmě přišlo i mnoho místních. Celkem se sešlo víc jak 200 tancechtivých návštěvníků. Přesně ve 14 hodin byl ples slavnostně zahájen a podium bylo předáno hudební dvojici Alegro manželů Hesových z Jívové. Tito hudebníci přispěli značnou měrou ke zdárnému průběhu celého plesu a zaslouží si tedy oprávněné poděkování. Jako každý rok byly prvními tanci valčíky a polky, ale ve druhé polovině plesu žádali návštěvníci i něco rychlejšího. Bylo s podivem, jak mnozí více jak sedmdesátiletí, zapomněli na svůj věk a předváděli složité taneční kreace v plné rychlosti. Samozřejmě nechybělo ani překvapení v podobě tanečního vystoupení místních senierek, ke kterým se v závěru připojili jejich vnuci a vnučky s gratulací a kytičkou. Odměnou byl dlouhotrvající potlesk. A nemohla scházet ani tombola. Naši příznivci, to je okolní spolky, podnikatelé i soukromé osoby, nám věnovali téměř sto cen, a tak si mnozí návštěvníci odnesli domů i pěkný dárek. Všem našim dárcům a sponzorům patří rovněž veliké poděkování. K dobrému zajištění přispěly i místní seniorky napečením výborných vdolečků, které nechyběly na žádném stole. Také nový provozovatel hotelu si zaslouží díky za zajištění bohatého občerstvení. Byla to vlastně první velká akce, kterou zajišťoval a zhostil se jí na výbornou. Krátce po devatenácté hodině jsme se začali rozcházet do svých domovů a mne osobně těšilo, že naši hosté odcházeli s úsměvem a dobrou náladou z příjemně prožitého odpoledne. A nám v Příkazích nezbývá nic jiného než přemýšlet, co připravíme na příští únor, kdy budeme pořádat další, tentokrát již jubilejní dvacátý ples.

Jaromír Tomanec, Seniorský klub Příkazy z.s.

Komáři

Ošetření tůní, mokřadů a stojaté vody v lesích na Hynkově a v Příkazích se stalo již rutinní záležitostí, kterou naše obec, společně s obcemi „protikomářího spolku“ každý rok provádí.

Myslím, že i v současné době je potřeba tuto potřebnou a přínosnou činnost připomenout.

Je to těžká práce, kdy pracovníci obce s 15 kg postřikovačem, naplněným roztokem biocidního přípravku Vectobac (který působí pouze! na larvy komárů), se prodírají houštím podél lůňišť komárů a aplikují přípravek na vodní hladinu. Jenom připomenu, že v jednom litru kalamitní vody se může nacházet až 20 tisíc larev komárů, kteří když vyltnou, útočí na vše živé a lidem v obcích se nedá moc dobře žít. Samozřejmě, že nejde každou kaluž, o které ani nevíme, ošetřit a loni se také stalo, že na Hynkov komáři přiletěli, aniž bychom věděli odkud.

Ale jejich výskyt brzy opadl a celý rok byl z toho pohledu celkem příznivý. Tomu přispívají také velká sucha, která nás v posledních letech trápí.

Letos v únoru a začátkem března bylo v lesích vody hodně a dalo hodně úsilí všechny stojaté vody obejít a ošetřit. A ošetřovali jsme dokonce dvakrát. Vypadalo to, že se letos pořádně zapotíme, ale od té doby zase dva měsíce nespada ani kapka, hladina řeky Moravy klesla a tůně povětšinou vyschly.

Břímě zásahu v letošním roce leželo na Lubošovi Kadlecovi, Milanu Grutmannovi a Vaškovi Konopkovi.

Zásadní roli pro včasnost zásahu hraje prováděný monitoring, při kterém se zjišťuje stádium vývoje larev a jejich počet v jednotlivých tůních.

Ten velmi spolehlivě a zodpovědně provádí pan Vladimír Bluma

a od letošního roku pomáhá také pan Arnošt Malenovský.

Dovolte mi, abych všem za jejich práci poděkoval.

Josef Škrabal

KULTURNÍ AKCE v květnu a červnu

jsou v současné době ZRUŠENY!

Případná změna bude oznámena.

Informace z TJ Sokola Příkazy

Fotbalová sezóna měla být v plném proudu, areál byl zamluvený pro oslavy narozenin ... a neděje se nic, ostatně jako všude jinde. Před pomyslným začátkem jarní fotbalové části jsme stihli alespoň jednu brigádu, kdy jsme udělali to aktuálně nejpotřebnější v počtu, který dovolovalo nařízení vlády ČR. Od té doby, co jsme uvaleni do karantény a nouzového stavu, čekáme, až se začnou nařízení uvolňovat a budeme moci společně, i když v rouškách a metr od sebe, pracovat v započaté práci. Zrušily se všechny tréninkové jednotky dětí i dospělých. Čekali jsme, jak se situace vyvine s ohledem na mistrovská fotbalová utkání. Na začátku dubna přišel konečný verdikt, výkonný výbor FAČR rozhodl o ukončení všech amatérských soutěží po celé ČR. Hráči trénují individuálně dle svých možností a čekají, až se budou moci zapojit do přípravy na hřišti ve více než ve dvou lidech. Myslím, že všichni, co navštěvujete naše zápasy nebo přijdete jen tak na pivo, už byste také rádi, aby se něco dělo. My už se těšíme, až vás přivítáme.

Letos v červnu se měly konat oslavy 150 let od založení Sokola a 90 let od založení fotbalového oddílu. Oslavy jsme museli kvůli nastalé situaci zrušit, ale nepřijdete o ně, přesunuli jsme je na červen roku 2021. Budeme tedy doufat, že za rok situace dovolí, abychom tohle krásné výročí mohli společně oslavit. Aktuální informace z dění v TJ najdete na našich [www](http://www.prikazy.cz) a [fb](https://www.facebook.com/tjsokolaprikazy) stránkách.

*Za TJ Sokol Příkazy
Kateřina Hrubá*

SKANZEN

Hanácké muzeum v přírodě v Příkazích vstoupilo do letošních akcí velkolepě MASOPUSTEM 15. února.

Byly tu veselé maškary, které vtáhly do děje občany z Příkaz i širokého okolí. A bylo jich hodně (461 platících návštěvníků), kteří se rádi podívali, pobavili, zatančili i ochutnali dobroty připravené ve dvoře skanzenu, nabízené při zastaveních na obecním úřadě i jinde. K pohodě a úspěchu akce přispělo též příznivé počasí.

I začali jsme pokračovat ve spolupráci na přípravě Velikonoc. Měli jsme naplánováno, kdo ze členů kulturní komise při Radě obce Příkazy nakoupí barvy či vajíčka, zajistí pečení jidášů a další věci, a přišlo vyhlášení nouzového stavu. Tedy STOP setkávání se.

Ale, fungují telefony a pošta, můžeme být v kontaktu aspoň takto. Zjistili jsme, že: ve skanzenu probíhá oprava podzemního sklepa ve dvoře a byla provedena výsadba ovocných stromů - historických odrůd (dle plánu revitalizace sadu). Od 1. 4. nastoupil do skanzenu kolega etnograf Josef Urban, což je zásadní zpráva, protože je reálná šance, že se věci dají ještě více do pohybu, a správným směrem.

Až se stav změní, určitě se zase sejdem k přípravě dalších akcí a budeme rádi, že ve skanzenu můžeme vidět i zažít stále něco, co tam dosud nebylo a co nás může těšit.

Božena Mikolajczyková

Koronavirový fejeton

Když jsem v posledním čísle našich novin vyjádřil svůj obdiv Číně při řešení výskytu onemocnění způsobeného koronavirem ve Wu-chanu, nedovedl jsem si představit, že podobná opatření by se mohla realizovat i u nás. V poslední době to vypadalo, že svět se zbláznil. Někteří si mysleli, že si mohou dovolit všechno. Od výběru pohlaví, kde nejsou k dispozici jen mužská a ženská, přes perversní hry v renomovaných divadlech až po nesmyslný zákon o ochraně osobnosti, kvůli kterému musela být z internetu stažena kronika naší maturitní třídy; a spousta dalších nesmyslů, nad kterými zůstává rozum stát a které nám byly přes sdělovací prostředky vnucovány. Moje maminka by takovou situaci řešila hodnocením - jak u blběch na huře. Asi tak nějak vypadal konec říše římské, asi tak jsem si představoval konec světa. Myslel jsem, že v současné době není nikdo ochoten poslouchat, nikdo neuznává žádnou autoritu. Snad jen my starší, kteří jsme prošli vojenskou základní službou, kdy např. nás po kopcích kolem Žiliny v maskách honil sadistický o pět let mladší podporučík. A nešlo neposlechnout. O to víc mne překvapilo, jak celý národ přijal přísná opatření, od zákazu vycházení, nošení roušek až po úplnou uzávěru nám blízké Litovle a Uničova. Jako první v Evropě. Však to tehdy řada politiků některých zemí kritizovala, aby později stejně jako my podobná opatření zavedla. Samozřejmě se našli i u nás někteří kritici-chytrolíni, za nic nezodpovídající, odsuzující zavedená opatření, omezující jejich práva. Nechtěl bych být v kůži těch, kteří tato opatření zavádějí a budou je po čase uvolňovat. Ať rozhodnou tak či onak, budou to po čase zase někteří kritizovat. S ulehčením jsem zjistil, že náš národ není národem tupců, který si zvolil špatnou vládu a prezidenta, jak se nám to ve veřejnoprávních médiích snažili dokazovat některé naše celebrity. Nejsme ani národem vyčuránek, ale ve velké většině lidí zodpovědných, obětavých a solidárních.

Když tak o tom přemýšlím, příroda lidstvu připravila víc pandemií. Ve středověku mor a cholera a v roce 1920 španělskou chřipku. U všech byla vysoká úmrtnost. Na španělskou chřipku, která proběhla kontinentem, za jeden a půl roku zemřelo údajně 50 milionů lidí. To jich žilo na Zemi něco přes dvě miliardy. Dnes je nás skoro 7 miliard a na koronavirus zemřelo nepodložené kolem 150 000 lidí. Je to jistě zásluhou i lepšího životního

stylu a vyspělého zdravotnictví. Zato k jejímu rozšíření po celém světě stačily tři měsíce. Je sice pravda, že u zemřelých virus většinou urychlil jen nepříznivý průběh jiných onemocnění, ale to tak bylo i u chřipky v roce 1920, kdy bylo v populaci hodně jiných onemocnění např. tyfu, ale hlavně tuberkulózy. Zaplatí pánbůh, že úmrtnost u tohoto onemocnění není tak vysoká. Daleko víc úmrtí bylo na viry, které se vyskytly v Africe - HIV a Ebola, u ní dokonce 60%. Ale ty se podařilo zvládnout. Tu bitvu s přírodou lidstvo v těchto případech vyhrálo. Je to jistě dobře. Na druhou stranu, příroda těmito viry "trestala" lidstvo za sexuální nevázanost a překotnou porodnost v této lokalitě světa. Ale není vidět, že by si tam z toho vzali nějaké ponaučení, zejména v osvětě a rozumné porodnosti. Vždyť i kvůli tomu bude na konci století na světě údajně 11 miliard lidí. Uživí se na světě tolik lidí? Na to by se měly světové organizace zaměřit, ne na strašení úbytkem ledovců, které stejně neovlivníme.

Ríká se, že na všem špatném bývá něco dobrého. A tak i my po vyhlášení nouzového stavu, kdy musíme být většinou doma, jsme se z rychlého tempa zastavili a máme možnost víc přemýšlet o dění kolem nás. Začínáme si víc vážit nejen práce zdravotníků, hasičů a policistů, ale také učitelů, když při uzavěře škol se rodičové musí s dětmi učit a zjišťují, jak těžké je svého potomka zvládnout. Určitě v našich očích vzrostla i úcta k práci prodavaček, které pracují v první linii. Mně například potěšilo zjištění, že vláda mění priority. Už ne za každou cenu ekonomický růst, ale zamýšlí se i nad tím, zda prostředky vynakládané na zbrojení by nebylo lépe využít na potřebnější věci. Vždyť prostý člověk musí být zmaten, když vidí, že ten, který byl dosud označován za nepřítele, nám pomáhá s rouškami, respirátory a jinými pomůckami, které v boji s koronavirem potřebujeme. Ale podle některých našich opozičních politiků to není pomoc, když se to musí zaplatit. Jako by nám naši přátelé a spojenci dávali něco zadarmo. Naopak. Každý rok si odvezou 300 miliard na dividendách. Navíc chtějí, abychom od nich nakoupili drahé zbraňové systémy. Ty nás moc neochrání. Byly by zřejmě použité na obou stranách. To by na světě zůstalo možná míň lidí, než tu bylo před sto lety. Největším nebezpečím pro celou Evropu představuje v současné době islámská migrace a islámský terorismus. Co dokážou a jaké vyznávají hodnoty, víme nejen z televize. Sám jsem dvě muslimské země před lety navštívil. Abych si udělal představu, jak to vypadá u toho nepřítele, který nás zradil tím, že nám pomáhá, přečetl jsem si román současného čínského autora. To abych věděl, co nás čeká, až přes hedvábnou stezku ovládne Čína půl světa. Zjistil jsem, že ne tak moc. Mají tam tvrdší kapitalismus než u nás. Moc však mají v rukou komunisté, které z ústředí každé čtyři roky střídají, přesunou je na opačný konec státu, aby se příliš nespřátelili s místními kapitalisty, zejména při zadávání státních zakázek. Má to prý omezit korupci. Ale moc se to, stejně jako u nás, nedaří, i když tresty jsou tvrdé. Je to sice jiná kultura než ta naše křesťanská, ale nezřikají se alkoholu a vepřového masa. To je u muslimů zakázané. Přesto bych tam nechtěl žít už proto, že zásluhou sice už ukončené politiky jednoho dítěte, je tam méně děvčat a v některých odlehlých oblastech se musí nevěsty kupovat. Nevím, jestli bych na to měl.

Prožili jsme v nouzovém stavu s velkými omezeními už více než měsíc. Obdivuji se všem, kteří se snaží pomáhat - babičkám v domovech důchodců, šijí roušky a třeba i některým lidem z profesí, které jsou zavřeny, jak nečekají jen s nataženou rukou, ale zapojují se do činností, kde je právě teď potřebná každá ruka, např. v lesnictví, zemědělství, ale i v sociálních službách. Karanténu lépe snáší ženy. Vidím to i u nás doma. Partnerka

má pořád co dělat. Musí uvařit, uklidit, může šít roušky, našila jich pro celou rodinu a šila by dál, kdyby měla z čeho. A ještě mi kradě práci s poklizením králíků a přípravou otopu, které rafinovaně udělá, když ráno ještě spím. Zakázal jsem jí to. Ale to bych musel dřív vstávat, což se mi nedaří. Přestože rád vařím, jen dvakrát mi nechala uvařit oběd, to když si na mé speciality netroufala - zaječí guláš a kapustu dle mne. A tak mi zbývá jen snění o orosené sklenici točeného piva a sledování zpráv v novinách a na internetu. No, ale někdo přece musí mít v rodině přehled. K protichůdným názorům odborníků na koronavirus zaujímám vlastní stanovisko, ale je mi to houby platné zvláště, když obě strany mají pravdu. Abych se s tím srovnal, jdu dělat na zahradu nebo do lesa nebo se jdu do Sečí proběhnout se psékem. I tam chodím s rouškou a slzy mi hrknou do očí, když vidím párek mladinkých milenců s rouškami držících se za ruce. Zavolám na ně - „na líbání si ty roušky sundejte“.

Už jsem se dostal ze stresu, který způsobil náš návrat z lyžování v Itálii. Každý, kdo se vrátil z Itálie, byť ne z oblasti, kde byl výskyt koronaviru, byl v naší obci nebezpečný. Zprvu jsem se smál tomu, když partnerce zakázali přístup na zkoušku našeho pěveckého sboru, i to jak mi dušná šedesátice s příznaky nejtěžšího stádia koronavirové infekce chtěla zabránit vstupu do naší kaple. Ale smích mne přešel, když rodina dostávala telefonické a SMSkové dotazy, zda mne skutečně v noci odvezli v posledním tažení (agónii) do nemocnice. Nakonec zavolala i naše obvodní lékařka, jak to se mnou je, že si připadá jako telefonistka řešící dotazy na mne. Omluvil jsem se jí mejlem, že kvůli mně má takové nepříjemnosti. Odpověděla, že tak asi ve středověku probíhal hon na čarodějnice. Já na rozdíl od čarodějnic neskončil upálený na hranici, ale jen se slabým infarktem, z kterého jsem se dostal pobíháním po lese a plaváním v ledové vodě náčelské pískovny. No, a samozřejmě jsem nezanedbával ani léčbu slivovicí. Já se těm, co měli strach z toho, abych je nenakazil, nedivím, ani se na ně nezlobím. Vždyť strach z tohoto onemocnění, kde v televizi pořád řeší, kolik lidí zemřelo, byl oprávněný. A možná je lepší, když ten strach je větší než menší. Tož zůstávejte hlavně vy zdraví.

Váš Standa Kovář

PS: A po procházkách v našem lužním lese se pořádně prohlédněte, jestli nemáte prisáté klišé. Já sám jsem si letos už dvě našel. Rouška vás před boréliózou neochrání. Borélióza vám může víc uškodit než případný koronavirus..